

ด่วนที่สุด | บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า โทร. ๐ ๔๕๓๑ ๑๖๓๗ ต่อ ๖๐๑

ที่ ทส ๐๙๑๙.๖๑๔/๓๖๓๖

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งเตือนสถานการณ์โรคแอนแทรกซ์ และขอความร่วมมือดำเนินการเฝ้าระวังและป้องกันโรค

- เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน
 หัวหน้ากลุ่มงานทุกกลุ่มงาน
 หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร
 หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุกแห่ง
 หัวหน้าสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าจุฬาภรณ์
 หัวหน้าศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าอุบลราชธานี
 หัวหน้าพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดงภูพาน
 หัวหน้าด่านตรวจสัตว์ป่าทุกด่าน

สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๑๙.๑๑/๙๙๘๑ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เรื่อง แจ้งเตือนสถานการณ์โรคแอนแทรกซ์ และขอความร่วมมือดำเนินการเฝ้าระวังและป้องกันโรค มาเพื่อทราบและให้หน่วยงานในสังกัดเพิ่มความเข้มงวด การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์การป่วย/ตายของโค-กระบือ ในพื้นที่ใกล้เคียงและเฝ้าระวังการป่วย/ตายของสัตว์ป่าในพื้นที่ ในกรณีที่พบการป่วย/ตายผิดปกติของสัตว์ป่าและสงสัยว่าเกิดจากโรคแอนแทรกซ์ ในพื้นที่รับผิดชอบให้รายงานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบโดยด่วนรวมทั้ง ให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการประสานหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ในท้องที่เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันการระบาดโรคแอนแทรกซ์ตามมาตรการและแนวทางของกรมปศุสัตว์อย่างเคร่งครัด

(นายพิชัย วิชรวงษ์ไพฑูย์)
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙

① เรียน เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศฯ
-เห็นควรเผยแพร่ใน นพ.๒๓๙.

ทว www.dnp.go.th

-จิว เรืองนภาเพื่อไปประกาศ

อรพรรณ

(นางสาวอรพรรณ พูลเพิ่ม)

② ทราบ
ดำเนินการตามเสนอ

- 15 พ.ค. 68

(นางนพมาศ แก้วพรหมชัย)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร

ฝ่ายจัดการคุณภาพสัตว์ป่า
เลขที่รับ ๖4
วัน เดือน ปี 13 พ.ค 69

ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า
เลขที่รับ 2814
วัน เดือน ปี 13 พ.ค 69
เวลา

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (อุบลราชธานี)
เลขที่รับ ๑๘๐๓
วัน เดือน ปี - ๘ พ.ค 2568
เวลา

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๓๓๗๗ ต่อ ๑๖๙๑
ที่ ทส ๐๙๐๙.๑๑/ ๙๙ ๘๑
วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งเตือนสถานการณ์โรคแอนแทรกซ์ และขอความร่วมมือดำเนินการเฝ้าระวังและป้องกันโรค

เรียน ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า
ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

เลขที่รับ ๖๒๖3
วัน เดือน ปี ๖ พ.ค 2568
ส่งถึงแล้ว
วันที่

ตามที่มีรายงานข่าว มีผู้เสียชีวิต จำนวน ๑ ราย ในตำบลเหล่าหมี อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ และมีประวัติการสัมผัสโค กระบือ และการบริโภคเนื้อวัวดิบในงานบุญประเพณีประจำพื้นที่ โดยสันนิษฐานเบื้องต้นว่า มีการติดเชื้อโรคแอนแทรกซ์ ทั้งนี้ กรมควบคุมโรคได้เพิ่มการเฝ้าระวังโรคทั้งในคนและสัตว์ กรณีพบโค - กระบือป่วยตายผิดปกติ ให้รีบแจ้งสัตวแพทย์ในพื้นที่ หรือประสานสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ในพื้นที่ใกล้เคียงเข้ามาช่วยวินิจฉัยสาเหตุการตายที่สำคัญห้ามสัมผัสเคลื่อนย้ายซาก หรือชำแหละโดยเด็ดขาดเพื่อป้องกันการกระจายของโรค และให้กำจัดซากตามหลักวิชาการ และหากพบสัตว์ป่วยซึม ไม่กินอาหาร ขาววม ท้องโต ให้แยกออกจากฝูงแล้วทำการรักษา และให้ติดตามเฝ้าระวังสัตว์เลี้ยงอย่างใกล้ชิด ซึ่ง 'โรคแอนแทรกซ์' มีสาเหตุเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Bacillus anthracis* เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน นั้น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทิจารณาแล้วเห็นว่า โรคแอนแทรกซ์ เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน เพื่อเป็นการเฝ้าระวังการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ที่อาจเกิดขึ้นในสัตว์ป่า จึงให้แจ้งหน่วยงานติดตามสถานการณ์การป่วย/ตายของโค - กระบือ ในพื้นที่ใกล้เคียงและเฝ้าระวังการป่วย/ตายของสัตว์ป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในสถานี่เพาะเลี้ยงสัตว์ป่า และศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า ในกรณีพบการป่วย/ตายผิดปกติของสัตว์ป่าและสงสัยว่าเกิดจากโรคแอนแทรกซ์ ในพื้นที่รับผิดชอบให้รายงานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบโดยด่วน รวมทั้ง ให้หน่วยงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการประสานหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ในท้องที่เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ตามมาตรการและแนวทางของกรมปศุสัตว์ สำหรับพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีความเสี่ยงสูงอยู่ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคหรือมีพื้นที่ติดกับพื้นที่เลี้ยงสัตว์ปศุสัตว์ ให้ประสานงานกับหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ในพื้นที่ เพื่อเฝ้าระวังโรคอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารสถานการณ์ของโรคแอนแทรกซ์ในสัตว์ (Anthrax) ตาม QR Code หายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

เอกสารเพิ่มเติม

(Signature)

(นายวิระ ชุนไชยรักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

☐ สอก.	☐ สอช.	☐ กณ.
☐ สอพ.	☒ สสป.	☐ ศทส.
☐ สทป.	☐ สคน.	☐ สปร.
☐ สทอ.	☐ กวช.	☐ สปล.
☐ ศน.		

(Signature)
นายประสงค์ สุวรรณโชติ
ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

เลขที่ พอ. 3604

- ตรวจดูขงนเน. รหัส 3 มี. 1 และ. 1 มี. 1
มี. 1 มี. 30 ส่วนที่ 30 และ. 1 มี. 1
โรคแอนแทรกซ์ และ. ขอดทว. 1 มี. 1
เพื่อ. 1 และ. 1 มี. 1

- เน้นการ. 1 มี. 1 ส่วน/ 1 มี. 1 / 1 มี. 1
หน้า. 1 มี. 1 และ. 1 มี. 1 ส่วน
1 มี. 1 มี. 1 ส่วน 1 มี. 1 ส่วน
1 มี. 1 ส่วน 1 มี. 1 ส่วน

- 1 มี. 1 ส่วน 1 มี. 1 ส่วน

2785

(นาย พชร ประสานจิตต์)
นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ

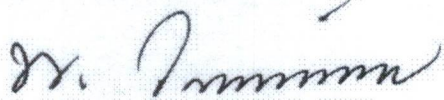
AB

(นางสาวคชรินทร์ ราชสินธุ์)
นายสัตวแพทย์ชำนาญการ
หัวหน้าฝ่ายจัดการสุขภาพสัตว์ป่า

นายประจักษ์ ราชสี
นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ
หัวหน้าฝ่ายจัดการสุขภาพสัตว์ป่า

- ดำเนินการ
- ลงนามแล้ว

14 พ.ค. 2568
(นายพิชัย วิชรวงษ์ไพบูลย์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘

สถานการณ์ของโรคแอนแทรกซ์ในสัตว์ (Anthrax)

โรคแอนแทรกซ์ หรือโรคกาฬเป็นโรคสัตว์ติดคนที่รุนแรง โดยสามารถเกิดโรคได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสัตว์ที่กินพืชเป็นอาหาร นอกจากนั้นอีกหลายชนิดก็สามารถติดโรคนี้ได้ โรคนี้เกิดจากแบคทีเรียที่สร้างสปอร์ได้ ซึ่งสปอร์ดังกล่าวมีความทนทานสูงต่อความร้อน สารเคมี และสามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานนับสิบปี ทั้งนี้ ชนิดสัตว์ที่ติดโรค ได้แก่ ช้าง เก้ง กวาง ควายป่า กระตัง วัวแดง โคน กระบือ แพะ แกะ เป็นต้น

การติดต่อของโรคแอนแทรกซ์

๑. ทางปาก ด้วยการกินอาหารหรือหญ้าที่มีสปอร์ของเชื้อแอนแทรกซ์ปนเปื้อนทางการหายใจ ด้วยการหายใจเอาสปอร์ของ

๒. เชื้อเข้าสู่ร่างกาย สาเหตุมักเกิดจากในขณะที่สัตว์เล็มหญ้า ก็ดึงเอารากที่ติดดินขึ้นมาด้วย ทำให้สปอร์ของเชื้อแอนแทรกซ์ที่ติดอยู่ตามใบหญ้าหรือในดิน ปลิวฟุ้งกระจายเข้าสู่ร่างกายทางจมูกด้วยการหายใจเอาเชื้อเข้าไป

๓. ทางผิวหนังที่มีบาดแผล รอยถลอก หรือรอยขีดข่วน

อาการของโรคแอนแทรกซ์ในสัตว์

๑. ใช้สูง

๒. ไม่กินหญ้า แต่ยืนเคี้ยวเอื้อง มีน้ำลายปนเลือด

๓. หายใจลำบาก

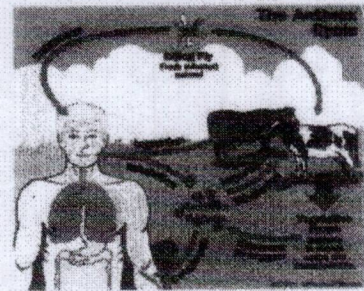
๔. ยืนโซเซ กล้ามเนื้อกระตุก ชัก

๕. ตายกะทันหันใช้

๖. บางครั้งพบการขม่น้ำของชั้นใต้ผิวหนัง เช่น ส่วนล่างของลำคอ ช่วงอก และไหล่

๗. พบมีเลือดไหลออกจากปาก จมูก และรูทวาร อวัยวะเพศ เลือดมีลักษณะเป็นสีดำ

ไม่แข็งตัวกลืนเหมือนคาวจัด ซากสัตว์จะนิ่ม และเน่าเร็ว

การป้องกันและควบคุมโรค

๑. ฉีดวัคซีนให้แก่โค กระบือ แพะ แกะ และช้างที่อายุตั้งแต่ ๑๔ สัปดาห์ขึ้นไป และฉีดซ้ำทุกปี

๒. กักแยกสัตว์ที่เคลื่อนย้ายเข้ามาเลี้ยงใหม่ก่อนนำไปเลี้ยงร่วมฝูง

ข้อปฏิบัติเมื่อพบสัตว์ที่สงสัยว่าเป็นโรค

๑. รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอทราบทันที

๒. ห้ามเคลื่อนย้าย ผ่าซาก หรือชำแหละเนื้อ หรือหนังสัตว์ที่ตาย และระวังไม่ให้สัตว์อื่น

เช่น สุนัข แมว ไปกัดกินซากสัตว์

๓. แยกสัตว์ป่วยออกจากฝูง

๔. กักสัตว์ที่ร่วมฝูงกับสัตว์ที่ป่วยหรือตาย และดำเนินการรักษาตามที่สัตวแพทย์กำหนด

๕. ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ เช่น ฟอर्मาลิน หรือ โซเดียมไฮดรอกไซด์ ๕ - ๑๐ % ราดบริเวณที่สัตว์นั้นตาย

รวมถึงทำลายเชื้อบริเวณที่เลี้ยงสัตว์ และอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์

๖. ทำลายซากโดยการเผาไหม้ทั้งตัวหรือฝังให้ลึกประมาณ ๒ เมตร แล้วโรยปูนขาวทับ

มาตรการ...

มาตรการควบคุมโรคของกรมปศุสัตว์

๑. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ดำเนินการสอบสวนหาสาเหตุของโรคร่วมกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกระทรวงสาธารณสุขเพื่อค้นหาผู้ป่วย หรือสัตว์ป่วยเพิ่มเติม
๒. ดำเนินการควบคุมโรคโดยทำลายซากสัตว์อย่างถูกต้องตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการปฏิบัติเมื่อมีโรคระบาดแอนแทรกซ์ หรือสงสัยว่ามีโรคระบาดแอนแทรกซ์ พ.ศ. ๒๕๓๖
๓. แยกสัตว์ป่วยและทำการรักษาพยาบาลสัตว์ป่วย หรือสัตว์ที่สงสัยว่าได้รับเชื้อ
๔. ทำการฉีดวัคซีนให้แก่โค และกระบือรอบจุดเกิดโรคในรัศมี ๕ กิโลเมตร
๕. ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ หรือทำลายสัตว์ในกรณีที่มีการระบาดอย่างรุนแรง
๖. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค
๗. พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ รัศมี ๕ กิโลเมตร จากจุดที่พบสัตว์เลี้ยงตายจากโรคติดต่อ หรือตายผิดปกติ กรณีที่สงสัยว่าสัตว์ป่วยด้วยโรคแอนแทรกซ์ ห้ามผ่าซาก

